



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת קרן מילר

תובע פלוני

נגד

נתבעת מדינת ישראל

ב"כ התובע עו"ד עאמר יאסין
ב"כ הנתבעת עו"ד ליאור סקברר

פסק דין

1 תביעה בגין נזקי גוף שנגרמו לתובע לטענתו כתוצאה ממעצרו וחקירתו במתקן חקירות של
2 השב"כ החל מיום 20.1.2014.

3 **רקע**
4 2. התובע, יליד 1981, תושב חברון. התובע ריצה מספר תקופות מעצרים ומאסרים לפני
5 המעצר נשוא הליך זה על רקע מעורבות בפעילות בטחוניית וכן היה עצור מספר חודשים על
6 ידי הרשות הפלסטינית. ביום 16.5.2013 שוחרר מתקופת מאסר בת כשנתיים בישראל.
7 ביום 20.1.2014 נעצר פעם נוספת לחקירה במתקן שב"כ. התובע היה עצור לחקירה עד ליום
8 2.3.2014 ולאחריה הוגשה בקשה למעצר מנהלי. הבקשה התקבלה והתובע שהה במעצר
9 מנהלי עד ליום 27.12.2015.

10 3. התובע טוען בתביעתו כי תקופת מעצרו האחרונה, נשוא הליך זה, היתה שונה מהמעצרים
11 והחקירות הקודמות וכי מדובר היה בחקירה אכזרית, מעליבה ומשפילה. התובע טוען
12 להפרת זכויותיו כעציר ולגרימת נזק נפשי ופיזי כתוצאה מהמעצר והחקירה.

13 4. בהליך הוגשו חוות דעת בתחום הפסיכיאטרי. מטעמו של התובע הוגשה חוות דעתו של ד"ר
14 אבי ראפס אשר העריך את נכותו הנפשית הצמיתה של התובע בשיעור של 30%. הנתבעת
15 הגישה מטעמה את חוות דעתו של ד"ר אהוד רוזיצקי שקבע כי לתובע לא נותרה נכות
16 נפשית הקשורה לתנאי חקירות ומעצר של גורמי ביטחון ישראליים. לאור הפער בין חוות
17 דעת הצדדים מונה ד"ר תאופיק קראקרה כמומחה מטעם בית המשפט. המומחה קבע
18 לתובע נכות נפשית צמיתה בשיעור של 20%.



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 5. עוד יש לציין כי במהלך ההליך הציגה בפניי הנתבעת במעמד צד אחד נוהל חסוי של השב"כ
- 2 המגדיר את שעות החקירה המותרות. בעקבות כך התבקשה הנתבעת ומסרה פראפרזה
- 3 גלויה בעניין הנוהל ויישומו על חקירת התובע.
- 4 6. בישיבת ההוכחות נשמעו עדויותיהם של שלושת המומחים; עדות התובע; וכן עדות חוקר
- 5 השב"כ, עדותו של ד"ר רמי פרנקל, רופא השב"ס הרלוונטי, ועדותה של עו"ס שולי אלקיים,
- 6 כולם מטעם הנתבעת.

טענות הצדדים

- 7 7. התובע טוען כי הוכח שמעצרו של התובע היה טראומטי ואלים, במהלך מעצרו היתה
- 8 התעלמות מהרקע הרפואי שלו, והוא נחקר באופן אינטנסיבי למשך כ-20 שעות כל יום גם
- 9 בשעות הלילה ובסופי שבוע. עוד נטען כי התובע היה אזוק בידי וברגליו במהלך החקירה
- 10 וכי חלה החמרה במצבו הנפשי שבעקבותיה איים להתאבד, דבר שהוביל לכבילתו גם
- 11 במהלך החקירה וגם במהלך שהייתו בתא. נטען כי התובע לא זכה לטיפול נפשי ולבדיקת
- 12 רופא בניגוד לנהלים.
- 13 8. התובע מציין כי הגיש תלונה למבתי"ן (ממונה על ביקורת תלונות נחקרים במשרד
- 14 המשפטים) והתשובה לתלונה מהווה הודאה של הנתבעת כי שלוחיה פעלו שלא כדין. עוד
- 15 נטען כי מלבד חוקר אחד נמנעה הנתבעת מלהביא חוקרים נוספים לעדות, ואף נמנעה
- 16 מלתת מענה על אופן תיעוד הזכ"דים שלרוב לא נערכים בזמן אמת ולא נחתמים על ידי
- 17 הנחקר, ואף לא הציגה הקלטה או תיעוד חזותי של החקירה. התובע מוסיף וטוען לנזק
- 18 ראייתי בניהול החקירה במבתי"ן בעצלתיים ובאופן לא ראוי.
- 19 9. התובע סבור כי מתקיימות עילות נזיקיות של תקיפה, רשלנות והפרת חובה חקוקה. כן
- 20 נטען להפרת חובות מהמשפט הבינלאומי. לטענתו חל בעניין דנן הכלל בעניין הדבר מעיד
- 21 על עצמו.
- 22 10. לטענת התובע, הוא נכנס למעצר ללא בעיות נפשיות ושחרר עם בעיה נפשית קשה. נטען כי
- 23 חוות דעת מומחה התובע ומומחה בית המשפט לא נסתרו בחקירתם הנגדית ולפיהן סובל
- 24 התובע מפוסט טראומה כתוצאה מהאירוע נשוא התביעה. התובע סבור כי יש לקבוע נכות
- 25 שאינה נופלת מקביעת מומחה בית המשפט. כן נטען שיש לקבוע נכות תפקודית גבוהה יותר
- 26 של 30%. התובע מפרט את ראשי הנזק שהוא סבור כי יש לפסוק לו.
- 27 11. הנתבעת טוענת כי התובע לא טען דבר בכתב תביעתו בנוגע לפעולת מעצרו ואף בחוות הדעת
- 28 מטעם התובע ובחקירתו הנגדית של המומחה לא צוין כי מדובר באירוע טראומטי. עוד
- 29 נטען כי לא הוכחה כל התרשלות בנוגע לפעולת המעצר.
- 30 12. הנתבעת סבורה כי יש גם לדחות את התביעה בנוגע לחקירתו של התובע. נטען כי לא הוגשה
- 31 חוות דעת בעניין נזק גופני וכי ממילא הוכח כי התובע קיבל את הטיפול הרפואי המיטבי.
- 32 באשר לנזק הנפשי נטען כי אין לקבל את מסקנות המומחה מטעם התובע ומומחה בית
- 33



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1 המשפט שהתעלמו ממעצרו הקודמים של התובע בישראל וברשות הפלסטינית ואף
 2 מהמשך תקופת מעצרו המנהלי, וזאת בניגוד לחוות דעתו של מומחה הנתבעת אשר הציג
 3 את התמונה הכוללת. נטען כי אין כל אסמכתא אובייקטיבית למצבו הנפשי של התובע או
 4 לקשר בינו לבין המעצר הנטען.
 5 13. הנתבעת סבורה כי יש לדחות את מסקנותיו של מומחה בית המשפט לאחר שהתברר כי
 6 חוות דעתו הינה מגמתית, מוטה ולא מקצועית, כי הוא חרג מתחום סמכותו, וכי חוות
 7 הדעת נכתבה בהתאם לדעותיו האישיות כאשר הוא עצמו הודה בחקירתו כי רצה לבקר
 8 את ההתנהלות של הנתבעת.
 9 14. לטענת הנתבעת לא היתה כל התרשלות בחקירה והנתבעת פעלה בהתאם לחוק שירות
 10 הביטחון הכללי, התשס"ב-2002. צוין כי טענות התובע נדחו על ידי המבתי"ן וכי התובע לא
 11 הגיש ערר או השגה על החלטת המבתי"ן כך שאין מקום להידרש לטענותיו במסגרת זו. עוד
 12 נטען כי אמצעי החקירה, כולל שעות החקירה והמנוחה והאיזוק, היו כדין בהתאם לנוהל
 13 החסוי של השב"כ שהוצג במעמד צד אחד ובהתאם לפראפרזה שהוגשה בעניין זה. הנתבעת
 14 מציינת כי התובע עצמו התבטא בזכ"דים על יחס טוב וראוי שניתן לו בחקירה ואף נפגש
 15 עם נציגי הצלב האדום ולא נעשתה פניה בתלונה בעקבות מפגש זה. הנתבעת מדגישה כי
 16 התובע נמצא דובר שקר בחקירות פוליגרף, דבר שהצדיק את המשך החקירה.
 17 15. כבילתו של התובע למיטה, כך נטען, נעשתה בהתאם לשיקול מקצועי בשל מסוכנתו לעצמו
 18 באותה העת. המפגש עם העובדת הסוציאלית בסיוע תרגום של החוקר אכן אינו מצב
 19 אידיאלי אך הדבר אינו מקים חבות בנויקין וממילא לא נגרם לתובע נזק כלשהו כתוצאה
 20 מכך. הנתבעת מוסיפה כי לתובע ניתנו ארוחות סדירות וכיבוד רב ולכן גם הטענות בעניין
 21 זה דינן להידחות. לבסוף טוענת הנתבעת כי עדותו של התובע היא עדות בעל דין יחידה ולא
 22 אמינה.

דיון והכרעה - כללי

23
 24 16. הכללים הבסיסיים לחקירת שב"כ הותוו בבג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים
 25 בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג" (4) 817 (1999) (להלן "עניין הוועד הציבורי"). נקבע כי
 26 בגיבוש כללי החקירה מתנגשים שני ערכים או אינטרסים: הרצון לחשוף את האמת ולציוד
 27 האינטרס בגילוי עבירות ובמניעתן; ומולו הרצון להגן על כבוד האדם של הנחקר ועל
 28 חירותו. עוד נקבע כי "לעתים מחיר האמת הוא כה גבוה שחברה דמוקרטית אינה מוכנה
 29 לשלמו... אך באותה מידה חברה דמוקרטית שוחרת חופש מבקשת להילחם בפשיעה
 30 ומוכנה שחקירה תפגע בכבוד האדם ובחירותו של הנחקר ובלבד שהפגיעה היא לתכלית
 31 ראויה והפגיעה אינה מעבר לנדרש" (שם, פסקה 22).
 32 17. באותו עניין נקבעו שני כללים בסיסיים לחקירה:





בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1 "ראשית, חקירה סבירה היא חקירה ללא עיניניים, ללא יחס אכזרי או בלתי אנושי
2 כלפי הנחקר, וללא יחס משפיל כלפיו. חל איסור על שימוש "באמצעים ברוטליים
3 ובלתי אנושיים" במהלך החקירה... כבוד האדם הוא גם כבודו של האדם הנתון
4 לחקירה...
5 שנית, חקירה סבירה עלולה לגרום לחוסר נוחות; תוצאתה עלולה להיות חוסר
6 שינה מספיקה; תנאי עריכתה עשויים להיות בלתי נעימים. אכן, ניתן לקיים
7 חקירה יעילה גם בלא אלימות; מותר להיזקק, במסגרת הדין, לתחבולות מסוימות
8 ולפעולות מתוחכמות, המשמשות כבר כיום את החוקרים (במשטרה ובשב"כ);
9 חקירות כאלה – המותרות במתקנות שבאומות – יכולות להיות יעילות ולהשיג
10 את מטרתן. בסופו של דבר, חוקיות החקירה נגזרת מתכליתה הראויה ומאמצעה
11 המידתיים" (שם, פסקה 23).

12 18. על מנת לבחון את טענותיו של התובע נחלקם למספר ראשי פרקים: פעולת המעצר עצמה;
13 צרכים בסיסיים בחקירה- שינה ומזון; שימוש באמצעי חקירה אסורים וכבילה; וטיפול
14 רפואי ונפשי. לאחר מכן תיבחן שאלת הנזק והקשר הסיבתי.

פעולת המעצר

15 19. התובע נעצר ביום 20.1.2014 בביתו שבחברון בשעה 4 לפנות בוקר. התובע מתאר בתצהירו
16 את המעצר כאירוע קשה, כאשר כוחות הביטחון התפרצו לתוך הבית בצורה מפחידה
17 ומאיימת עם נשקים שלופים כאשר הוא ואשתו ישנים בחדר השינה ובהתעלמות
18 מהפרטיות שלהם. לאחר שאזקו אותו ולאור מחאותיו סייעו לו להתלבש.
19 20. יש לציין כי לא ברור מסיכומי התובע האם אירוע המעצר נכלל במסגרת טענותיו
20 להתרשלות או הפרת חובה חקוקה, שכן הדבר לא נטען מפורשות. יתרה מכך, בכתב
21 התביעה לא הועלתה כל טענה עובדתית בנוגע למעצרו של התובע בביתו. די בכך על מנת
22 לדחות כל טענה בעניין זה אם אכן קיימת.

23 21. למעלה מן הדרוש אומר כי על פניו לא מצאתי התרשלות בפעולה המתוארת. כעולה
24 מהתצהירים מטעם הנתבעת, התובע נעצר על רקע היותו פעיל חמאס צבאי בולט אשר
25 שימש בתפקידי מפקדה. התובע נחשד בחברות בתשתית שביצעה פיגוע בו נרצחו ארבעה
26 ישראלים. עובר למעצרו שהה התובע תקופות משמעותיות במעצר ובמאסר הן בכלא
27 הישראלי והן ברשות הפלסטינית. מובן כי מצב דברים זה מחייב זהירות רבה בעת מעצרו,
28 וביצוע המעצר בהפתעה בשעת לילה בביתו של התובע ובנשקים שלופים מהווה נקיטה של
29 אמצעי זהירות להבטחת שלומם של החיילים המבצעים את המעצר. אוסיף כי בחקירתו
30 התבטא התובע כי בעת מעצרו בביתו חשב "כי לו הייתה לו הזדמנות לחטוף מחייל נשק
31 היה עושה זאת וגם יורה בכל החיילים" (זכ"ד מיום 29.1.2014 שעה 10:14 סעיף 18).
32 הסבריו של התובע לדברים אלו בחקירתו הנגדית (עמ' 11 לפרוטוקול ש' 5-2) אינם
33





בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 מפחיתים מהחשש הטמון במסגרת מעצר מסוג זה. לפיכך לא מצאתי כי יש לקבל טענה
2 כלשהי הנוגעת לפעולת המעצר.
- 3 **צרכים בסיסיים בחקירה – שינה ומזון**
- 4 22. אין מחלוקת כי על הרשות החוקרת לספק לנחקר את הצרכים הבסיסיים הדרושים לו,
5 ובהם מזון מספק ושינה מספקת. הרשות החוקרת אינה יכולה למנוע מזון מנחקר כאמצעי
6 חקירה ועליה לדאוג לאספקת מזון סדירה בכמות ובאיכות סבירה הדרושה לאדם ובהתאם
7 לצרכיו.
- 8 23. סוגיית השינה היא שונה. אמנם גם מניעת שינה אינה יכולה להוות אמצעי חקירה ולחץ על
9 הנחקר. עם זאת, לעיתים נדרשת חקירה אינטנסיבית שתוצאת הלוואי שלה היא שעות
10 שינה מצומצמות. בעניין הוועד הציבורי הכיר בית המשפט בכך שחקירה סבירה עלולה
11 לגרום לחוסר נוחות ובמסגרת זו גם לחוסר שינה מספיקה. עם זאת נקבע כי מניעת שינה
12 ללא שצרכי החקירה יחייבו זאת היא שימוש באמצעי חקירה מעבר למידה הדרושה:
- 13 "חקירתו של אדם עשויה להימשך זמן רב, אם בשל אי-שיתוף פעולה על-ידי נחקר,
14 אם בשל מורכבות המידע ואם בשל ההכרח בהשגת מידע באופן דחוף ומיידי...
15 אכן, אדם שמצוי בחקירה אינו יכול לישון כאדם שאינו מצוי בחקירה. עייפותו של
16 הנחקר והיותו נתון לשאלות חוקרים במשך זמן ממושך הינם לעתים תוצאה בלתי
17 נמנעת מחקירה או תוצאה נלווית לחקירה. זהו חלק מ"אי-הנוחות" הטבוע
18 בחקירה. על-כן, עצם העובדה כי נמנעת מנחקר היכולת לישון כלולה, לדעתנו,
19 בסמכות הכללית של החוקר (השוו בג"ץ 3429/94 שבאנה נ' שירות הבטחון הכללי
20 (לא פורסם). עמד על כך השופט שמגר, בעניין דומה, בציינו:
- 21 "חקירתו של פשע וביחוד... רצח או פשע חמור אחר – איננה יכולה להיעשות
22 בגבולותיהן של שעות העבודה של עובדי המדינה... חקירתו של פשע היא בעיקר
23 התמודדות שכלית... על כן לובשת החקירה לעתים לבוש של חזרה אל הנחקר...
24 וכיוצ"ב עילות המביאות להתמשכותה... ומחייבות שקידה על תנופתה ורציפותה"
25 (ע"פ 485/76 בן-לולו נ' מדינת ישראל (6.11.1977)).
- 26 שונה הדבר מקום שבו מניעת השינה הופכת מתוצאת לוואי של צרכים חקירתיים
27 אינהרנטיים, למטרה בפני עצמה. אם נמנעת שינה מן הנחקר במכוון, לאורך זמן,
28 וזאת אך בשל מטרה להתישו ולשבור את רוחו – אין הדבר מצוי בגדריה של חקירה
29 הוגנת וסבירה. יש באמצעי זה פגיעה מעבר לנדרש בזכויותיו ובכבודו של הנחקר"
30 (עניין הוועד הציבורי, פסקה 31).
- 31 24. ובחזרה למקרה דנן. למעשה, באשר למזון שסופק לו לא העלה התובע כל טענה במסגרת
32 תצהירו. הזכ"דים מציינים מדי פעם את ההפסקות שניתנו לתובע לצרכי ארוחות וכן מצוין
33 כי במהלך החקירות כובד התובע בשתיה חמה. התובע אישר בחקירתו כי קיבל כיבוד ומזון



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 אך טען לקונית כי כמות האוכל לא היתה מספיקה (עמ' 10 לפרוטוקול ש' 10). טענה זו
2 שנאמרה לראשונה בחקירה הנגדית ללא כל פירוט אינה מספיקה לשם הוכחת התרשלות
3 או הפרת חובה כלשהי בעניין זה.
- 4 25. באשר למניעת שינה ומנוחה, שהיא אחת הטענות המרכזיות בהליך זה, טען התובע
5 בתצהירו כי חקירתו נמשכה 36 ימים כאשר הוא נחקר בממוצע כ-20 שעות ביום, משעות
6 הבוקר המוקדמות עד חצות לערך, עם מספר שעות ספורות למנוחה בתא. הוא מעריך שנתנו
7 לו לישון שעתיים-שלוש ביום (סעיף 9 לתצהיר).
- 8 26. מטעם הנתבעת העיד אחד מחוקריו של התובע שהיה אף הממונה על החקירה, ואל תצהירו
9 צורפו הזכ"דים מחקירת התובע. החוקר מציין בתצהירו כי התובע נחשד בעבירות
10 ביטחוניות חמורות וכי במהלך חקירתו נכשל בשלוש בדיקות פוליגרף כך שהיה ברור שהוא
11 מסתיר מידע בנוגע לפעילותו. רק לאחר מכן סיפר התובע אודות מעורבות צבאית שהסתיר
12 קודם לכן, אך גם אז יצא התובע דובר שקר בבדיקת פוליגרף רביעית בנוגע לנושאים רבים
13 לרבות בעניין אמל"ח.
- 14 27. החוקר פירט בעדותו כי התובע נחשד בחברות בתשתית צבאית של החמאס וכן בהתחברות
15 לחברי תשתית נוספת, ששניים מהם חבריו של התובע, שביצעה פיגוע בשנת 2010 בו נרצחו
16 4 ישראלים. החוקר הוסיף כי היתה תובנה שהתשתית מניעה פיגועים נוספים ולפיכך
17 נדרשת חקירה מאומצת ואינטנסיבית (עמ' 23 לפרוטוקול ש' 12-3).
- 18 28. מהזכ"דים שצורפו לתצהיר החוקר ובהם מצוינות שעות החקירה והמנוחה אכן עולה כי
19 התובע נחקר באופן אינטנסיבי במהלך שעות רבות וארוכות עם הפסקות קצרות לאוכל
20 ומנוחה. לתובע ניתנו שעות שינה משתנות בין חקירה לחקירה, שלעיתים עמדו על שעתיים
21 בלבד, אך לעיתים ארכו חמש שעות ומדי פעם אף יותר.
- 22 29. במהלך ההליך הוצג לי במעמד צד אחד נוהל חסוי של הנתבעת באשר לסוגיית שעות השינה
23 לנחקרי השב"כ. בעקבות העיון בנוהל הגישה הנתבעת פראפרזה הנוגעת לנוהל שהינו חסוי
24 בהתאם לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (הצדדים לא התמקדו בשאלת
25 חיסיון הנוהל, אך ראו דיון המשליך על עניין זה בע"א 1604/19 מדינת ישראל נ' פלונית
26 (26.1.2021), אם כי שם המדינה, בעלת המידע, לא היתה צד להליך בו התבקש גילוי; כן
27 ראו יצחק עמית חסיונות ואינטרסים מוגנים – הליכי גילוי ועיון במשפט האזרחי והפלילי
28 373 ואילך; 381 ואילך (2021)).
- 29 30. בפראפרזה מצוין כי פרקי הזמן בהם נחקר התובע בוצעו בהתאם לקבוע בנוהל החקירה
30 הרלוונטי "תוך עמידה מדוקדקת על הקבוע בנוהל זה ביחס לפרקי הזמן המותרים לחקירה
31 ולאחר קבלת אישור פרטני של בעלי הסמכות (דרגי הנהלה בכירים), כנדרש על פי הנוהל.
32 כך גם בוצעה הקפדה יתרה על מתן פרקי זמן למנוחת התובע, כנדרש על-פי הנוהל, פרקי
33 זמן בהם שהה הנדון בתא המעצר ולא בחדר החקירה, מבלי שבוצע במהלכם מהלך חקירתי
34 כזה או אחר מולו".



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 מבחינה ראייתית לא ניתן להסתמך על ראיה חסויה, אך כן ניתן להסתמך על עדותו של
2 החוקר אשר ציין כי בחקירתו של התובע פעלו החוקרים בהתאם לנוהל ולשעות החקירה
3 המותרות בו.
- 4 32. מהאמור עולה כי לא הוכח שהנתבעת התרשלה או הפרה חובה כלשהי המוטלת עליה
5 בסוגיית השינה והמנוחה של התובע. אכן מדובר בחקירה אינטנסיבית שבוודאי גורמת
6 חוסר נוחות משמעותי לנחקר. עם זאת, בהתחשב בטיב החשדות כנגד התובע, בניסיונו
7 החקירתי הרב, ובחשש שעלה מבדיקות הפוליגרף באשר להסתרת מידע בטחוני על ידי
8 התובע, ברי כי נדרשת חקירה אינטנסיבית ומאומצת על מנת להשיג את מטרות החקירה.
9 33. כך גם לא הוכח כי שעות השינה המועטות ניתנו על מנת לשבור את רוחו של התובע, בניגוד
10 לצורך חקירתי אמיתי. מהזכ"דים שהוצגו לי עולה כי התובע אכן נחקר בשעות בהן היה ער
11 באופן ממושך כך שזמן זה נוצל למטרות חקירתיות.
- 12 34. כפי שנקבע בעניין הוועד הציבורי, את צרכי החקירה יש לאזן עם צרכי הבסיסיים של
13 הנחקר ולא ניתן להשיג את מטרות החקירה בכל מחיר. יש לציין בהקשר זה כי לתובע ניתנו
14 שעות מנוחה ושינה, לעיתים מעטות ביותר ולעיתים מספקות ואף ארוכות. יש קושי לבחון
15 במסגרת זו ללא בסיס מחקרי ורפואי מהן שעות השינה המינימליות הדרושות בנסיבות
16 אלו ותוך הסתכלות על כלל החקירה ולא על נקודת זמן בודדת, אך לשם כך יש להסתמך
17 על הנהלים שגובשו לעניין זה.
- 18 35. שעות השינה והמנוחה שניתנו לתובע לא ניתנו באופן אקראי ועל פי גחמתו של חוקר כזה
19 או אחר, אלא בהתאם להוראות נוהל סדור, מפורט ומובנה הדורש אישורים של דרגות
20 שונות להפעלתו. יש להניח במסגרת חזקת התקינות המנהלית כי נוהל זה גובש לאחר
21 עבודת מטה, התייעצות עם כלל הגורמים הרלוונטיים, בחינה של כל השיקולים הנדרשים,
22 ותוך איזון בין צרכי החקירה ובין צרכי הבסיסיים של הנחקר (וכך גם עלה מעדותו של
23 החוקר- עמ' 23 לפרוטוקול ש' 10-12). מכל מקום, ככל שרוצה התובע להשיג על נוהל זה
24 המקום הנכון לכך הוא לטעמי במסגרת תקיפה ישירה (ראו רע"א 2063/16 גליק נ' **משטרת**
25 **ישראל** (19.1.2017), ובמיוחד פסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט עמית)).
- 26 36. אוסיף כי גם בתשובה לתלונתו של התובע למבתי"ן נקבע כי חקירת התובע בוצעה בהתאם
27 לנהלים וכי לא נמצא פגם בשיקול דעתם של החוקרים אשר מצאו לנכון לחקור את התובע
28 באופן אינטנסיבי וזאת נוכח חומרת החשדות שיוחסו לו. אכן צוין גם כי הוחלט לבצע
29 בחינה מחודשת של מספר סוגיות בנהלי שירות הביטחון הכללי, אך לא ניתן לדעת מהמכתב
30 במה מדובר והדבר לא התברר אף בהליך. איני סבורה כי יש לראות בכך הודאת בעל דין
31 כפי שמבקש התובע.
- 32 37. לבסוף אעיר כי בניגוד לסיכומיו של התובע, בהם טען כי מנעו ממנו להתקלח לתקופה
33 ממושכת, התובע בתצהירו אינו טוען זאת, אך טוען כי כשנתנו לו להתקלח פתחו לו מים
34 קרים, וכך גם עלה מעדותו בבית המשפט.



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

38. עניין זה לא התברר עד תום שכן החוקר העיד כי מדובר בנושא שבטיפול שב"ס (עמ' 23 לפרוטוקול ש' 25). מכל מקום, מדובר בנקודה שאפילו התובע אינו מייחס לה משקל ממשי, היא כלל לא הוזכרה בחוות דעתו של המומחה הפסיכיאטרי מטעמו, ד"ר ראפס (אך עלתה לראשונה בעדותו של המומחה), ונראה כי בהיותה מנותקת מיתר הטענות קשה לייחס לה גרימת נזק נפשי כלשהו.
39. מכאן כי טענותיו המרכזיות של התובע בעניין צרכיו הבסיסיים במעצר דינן להידחות.
- שימוש באמצעי חקירה פסולים וכבילה**
40. בעניין הוועד הציבורי נקבע כי איזוקו של נחקר, לשם שמירה על ביטחון החוקרים או על מנת למנוע את הימלטותו של הנחקר ממשמורת חוקית, הינה פעולה הנכללת בגדר סמכויות חקירה כלליות. עם זאת נפסק כי כבילה בתנוחה לא טבעית ומכאיבה או באמצעות אזיקים קטנים היא פסולה שכן אין הצדקה חקירתית לכך והדבר פוגע בכבודו של הנחקר, בשלמות גופו ובזכויות היסוד שלו מעבר לנדרש (פסקאות 26-27).
41. בבג"ץ 5553/09 הוועד הציבורי עינויים בישראל נ' ראש ממשלת ישראל (26.4.2010) נידונה בקצרה עתירה נגד אופן השימוש באמצעי של כבילה במהלך חקירות השב"כ. בית המשפט לא מצא לנכון לתת סעד קונקרטי בעתירה וזאת בשל כלליותה של העתירה ובשים לב להסברים שניתנו מטעם המדינה. מהעולה שם דומה כי בית המשפט מקבל את עמדת המדינה כי לא ניתן לשלול שימוש באיזוק וכבילה במהלך חקירת שב"כ. עם זאת, ככלל הכבילה לא תשמש כאמצעי חקירה, הכבילה תיעשה בהתאם לנהלים שנקבעו לכך, ותוך הקפדה על כך שהאזיקים לא ישמשו ללחץ ולא יכאיבו, וכי ישיבת הנחקרים הכבולים לא תגרום להם נזק בריאותי.
42. באשר לאמצעי חקירה נפסק בעניין הוועד הציבורי וכן בפסיקה רבה נוספת כי מותר להיזקק במסגרת הדין לתחבולות מסוימות ולפעולות מתוחכמות במסגרת החקירה. על פעולות אלו להיות מידתיות ולתכלית ראויה. בעניין זה נבחן כל מקרה לנסיבותיו וישנה פסיקה עניפה בנושא שאינה קשורה דווקא לחקירות השב"כ. באופן פרטני אציין כי בעניין הוועד הציבורי נקבעו מספר אמצעי חקירה פסולים בהיותם פוגעים בכבוד האדם, ובהם: טלטול הנחקר; כריעת הנחקר על קצות האצבעות למשך כמה דקות כל פעם; איזוק מכאיב; הושבה בתנוחת "שבאח" (כיסא נמוך המוטה קדימה כלפי מטה); כיסוי ראשו של נחקר בשק הגורם תחושת חנק או כיסוי ראש לזמן ממושך ללא קשר למטרה של שמירה על הנחקר או על החוקרים או מניעת קשר בין נחקרים; השמעת מוסיקה חזקה לזמן ממושך. באופן כללי נקבע כי רוב רובם של אמצעי החקירה הפיזיים הינם אסורים ופסולים.
43. בסיכומיו העלה התובע שלל טענות להפעלת אמצעי חקירה אסורים, כגון כיסוי ראש, הכרח לכרוע, טלטולים, כליאה בתא זעיר, קשירות בתנוחות מכאיבות וכדומה. טענות אלו



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 תמוהות בהתחשב בכך שהטענות לא עלו כלל בתצהירו של התובע. בנסיבות אלו אין מקום
2 להתייחסות לטענות אלו.
3 44. התובע בתצהירו טוען שתי טענות מרכזיות בהקשר זה: האחת, כי היה אזוק בידיו במהלך
4 כל החקירה למעט הפסקה קצרה לארוחה, וכי לאחר שאיים להתאבד נכבל גם בידיו וגם
5 ברגליו; והשנייה כי איימו לעצור את בני משפחתו והשתמשו בהם על מנת להפעיל עליו לחץ.
6 45. בנוגע לאיזוק במהלך החקירה טען החוקר בתצהירו כי כאשר היה התובע אזוק במהלך
7 חקירתו הדבר נבע מהערכת המסוכנות הנשקפת ממנו לבעלי תפקידים או לעצמו. כך למשל
8 מפנה החוקר לזכ"ד בו התבטא התובע כי חשב לתקוף את בודק הפוליוגרף ולשבור את
9 המכשיר (סעיף 21 לתצהיר). בעדותו הבהיר החוקר כי התובע לא היה אזוק במהלך כל
10 החקירות, והדבר היה תלוי באווירה בחדר ובהערכת המסוכנות הנשקפת ממנו במהלך
11 החקירה (עמ' 18 לפרוטוקול ש' 28-29). החוקר הבהיר כי מדובר בנחקר שהמסוכנות שלו
12 גבוהה באופן כללי לאור החשדות המיוחסים לו והעבירות בגינן ישב בעבר בכלא, ולפיכך
13 ננקטים אמצעי זהירות בחקירתו (עמ' 20 לפרוטוקול ש' 7-9). לא הוכח אם כן כי כבילתו
14 של התובע נעשתה באופן בלתי סביר או למטרה שאינה ראויה.
15 46. לאחר שהשמיע איום בהתאבדות נאזק התובע בהוראת העובדת הסוציאלית גם מחוץ
16 לשעות החקירה, ולפיכך לאיזוק זה אתייחס במסגרת ההתייחסות לטיפול הרפואי והנפשי.
17 47. באשר להפעלת לחצים על התובע באמצעות בני משפחתו, עניין זה כלל לא עלה בכתב
18 התביעה ולכן אף הוא לא התברר עד תום ולא ניתן להתייחס אליו.
19 48. יש לדחות אם כן את הטענות גם בפרק זה.

טיפול רפואי ונפשי

- 20
21 49. לא נראה שיש מחלוקת כי על הרשות החוקרת לספק לנחקר טיפול רפואי ונפשי בהתאם
22 לנדרש ובהתאם לסטנדרטים הרפואיים המקובלים.
23 50. באשר לטיפול רפואי טוען התובע בתצהירו כי כאשר הגיע למעצר סיפר לרופא על בעיותיו
24 הרפואיות (כאבי גב ורגליים וקוצר נשימה), אך למרות זאת מסכת החקירות נוהלה כרגיל
25 תוך התעלמות ממצבו הרפואי ובחקירה אינטנסיבית אשר החמירה את מצבו הרפואי
26 (סעיף 8 לתצהיר).
27 51. התובע אינו טוען אם כן כי לא נבדק על ידי רופא, אלא שלא היתה התחשבות במגבלותיו
28 הרפואיות וכי חקירתו החמירה את מצבו הרפואי. ככל שמדובר על מצבו הרפואי-פיזי של
29 התובע היה על התובע להוכיח את טענותיו באמצעות חוות דעת רפואית. אלא שהתובע
30 צירף לתביעתו חוות דעת פסיכיאטרית בלבד ולכן לא ניתן להידרש לטענותיו ביתר תחומי
31 הרפואה.
32 52. מעבר לכך אציין כי מתצהירו של ד"ר רמי פרנקל, רופא מחוז דרום בשב"ס בתקופה
33 הרלוונטית, עולה כי התובע ראה רופא בעת קבלתו למעצר ואף פעמים נוספות במהלך



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 תקופת המעצר לצרכי חקירה. כך, מעבר לבדיקתו בקבלתו למעצר ביום 20.1.2014, נבדק
2 התובע ביום 27.1.2014 בעקבות תלונות על נפיחות בשוק וכאבים בברכיים ובגב תחתון;
3 ביום 6.2.2014 טופל התובע עקב כאבי שיניים; ביום 11.2.2014 טופל תרופתית בעקבות
4 תלונות רפואיות שונות; ביום 16.2.2014 נבדק פעם נוספת על ידי רופא והופנה לבדיקות דם
5 שבעקבותיה אף קיבל טיפול נגד אנמיה. ביום 26.2.2014 נבדק פעם נוספת וקיבל טיפול
6 תרופתי נגד אנמיה וצרבת. כמו כן התובע נבדק על ידי רופא גם בקשר לכבילתו למיטה
7 בעקבות איומו להתאבד. מפירוט זה ניתן להתרשם כי התובע קיבל מענה רפואי לכל
8 תלונותיו ולא הוכח כי הטיפול הרפואי שקיבל לא היה סביר או מספק.
- 9 53. התובע טוען בסיכומיו כי בעקבות חקירתו האינטנסיבית חלה החמרה במצבו הנפשי
10 שבעקבותיה הוא איים להתאבד ועקב כך נכבל בידי וברגליו גם במהלך החקירה וגם
11 במהלך שהייתו בתא. התובע טוען כי לא זכה לטיפול נפשי ולא ניתן מענה למצוקתו.
- 12 54. מטעם הנתבעת הוגש תצהירה של עו"ס שולי אלקיים (להלן "אלקיים") אשר טיפלה
בתובע. בהתאם לתצהירה, התבטא התובע ביום 29.1.2014
- 13
- 14
- 15
- 16 בעקבות כך המליצה אלקיים על כבילתו בשל מסוכנותו לעצמו. כאשר החשש לאובדנות
17 פג, ביום 2.2.2014, ארבעה ימים לאחר מכן, הופסקה הכבילה. אלקיים מציינת כי התובע
18 נבדק הן ביום חמישי, יום למחרת התבטאותו שהובילה לכבילה, והן ביום ראשון שלאחר
19 מכן, אז הופסקה הכבילה.
- 20 55. הן ד"ר פרנקל והן אלקיים העידו כי המענה הראשוני שניתן לעצור שנמצא במצוקה נפשית
21 ניתן על ידי עובדת סוציאלית. במידת הצורך מועבר הטיפול לידי פסיכיאטר (עמ' 37
22 לפרוטוקול ש' 16). הגורמים הרפואיים מאשרים האם ניתן מבחינה רפואית לכול עציר
23 המאיים באובדנות. במידה שהעובד הסוציאלי מתרשם כי הבעיה אינה חולפת ונפתרת הוא
24 פונה למערך הרפואי לצורך התייעצות עם פסיכיאטר (עמ' 39 לפרוטוקול ש' 20-21).
- 25 56. אלקיים העידה כי הוזמנה על ידי החוקר לבדוק את התובע. היא הסבירה כי מדובר
26 בהתערבות נקודתית ולא בטיפול נפשי. מטרת הבדיקה היא לבחון את המידע ולהעריך
27 מסוכנות אובדנית. אם בעקבות הבדיקה קיימת התרשמות שהעצור זקוק לטיפול נפשי
28 מפנה אותו העו"ס למעקב של פסיכיאטר (עמ' 41 לפרוטוקול ש' 21-30). אלקיים הסבירה
29 כי לא כל יום נמצא פסיכיאטר ביחידה ולכן אם היא מתרשמת כי יש צורך בבדיקה כפויה
30 או דחופה מופנה העצור לבית החולים. במקרה זה לא היתה אינדיקציה לצורך דחוף
31 בבדיקה פסיכיאטרית. היא הוסיפה כי במקרים רבים כמו במקרה דנן ההתרשמות היא של
32 מצוקה נקודתית חולפת שללא החמרה אינה מצריכה התערבות נוספת. כאשר בדקה פעם
33 נוספת את התובע התרשמה כי יש רגיעה וכי המצוקה פחתה ואז גם ניתן היה להתיר את
34 הכבילה (עמ' 42 לפרוטוקול ש' 10-1).



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

57. אין לקבל את הטענה כי התובע לא קיבל מענה נפשי כנדרש. מהעדויות עולה כי ניתן מענה
מידי למניעת אובדנות על ידי הנתבעת. אלקיים התרשמה כי מדובר במצוקה נקודתית, וכי
אין צורך בהפניה דחופה לפסיכיאטר. ואכן, לאחר ימים ספורים חלפה מצוקתו של התובע,
הוא הותר מכבילה ולא נזקק עוד למענה רפואי נפשי להתרשמות העו"ס. לא הוכח כי היה
צורך בהתערבות פסיכיאטרית בנקודת זמן זו וכי העדר ההתערבות החמיר את מצבו הנפשי
של התובע. קביעה זו אינה עולה אף מחוות דעתם של המומחים ולכן לא ניתן לומר כי היא
הוכחה.
58. עם זאת, מצאתי כי היה מקום לנהוג אחרת בשתי נקודות:
59. **ראשית**, אלקיים העידה כי אינה דוברת ערבית ולכן היא נעזרת בתרגום, לעיתים של החוקר
עצמו. אלקיים טענה כי לא חלה על השיחה עם התובע חיסיון שכן מטרת השיחה היא למנוע
אובדנות ולא לטפל. קשה לקבל עמדה זו. העובד הסוציאלי משוחח עם העצור על מצבו
הנפשי ועל מצוקתו. גם המחוקק התייחס לשיחות מעין אלו כחסויות (ראו למשל סעיף 50א
לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971). הקושי בקיום שיחה כזו בנוכחותו
ובתרגומו של החוקר עצמו הוא ברור. מובן כי יש בכך להגביל את יכולתו של העצור
להתבטא בחופשיות ובפתיחות על מצוקתו ויש בכך משום פגיעה בפרטיותו.
60. יש לציין כי גם במסגרת בדיקת תלונת התובע במבתי"ן נקבע כי קיימת בעייתיות בכך
שהתובע נפגש עם העובדת הסוציאלית בחדר החקירות תוך שאחד החוקרים משמש
כמתורגמן. עוד צוין כי מתבצעת בעניין זה חשיבה מחודשת בפרקליטות בשיתוף הגורמים
הרלוונטיים ברשויות השונות.
61. על אף האמור לא מצאתי כי במקרה דנן מובילה המסקנה האמורה לפסיקת פיצוי. הדברים
שהועלו בפני העו"ס הועלו לראשונה בפני החוקר, כך שלא נפגעה פרטיותו של התובע. לא
נטען ולא הוכח כי התרגום שנעשה על ידי החוקר מנע שיתוף כלשהו או גרם לנזק כלשהו.
לפיכך, על אף שאני סבורה כי הנתבעת צריכה למצוא פתרון לבעיית התרגום של שיחות
הנחקר עם העובדת הסוציאלית, איני סבורה כי יש לכך השלכה על התביעה דנן.
62. **שנית**, אלקיים העידה כי קיימת דרך נוספת להתמודד עם אובדנות שמבטא עציר וזאת
באמצעות שימוש ב"חללית" - תא מרופד שמונע פגיעה של העצור בעצמו. אלקיים הסכימה
כי החללית עדיפה על הכבילה מבחינת מצבו הנפשי של העצור, אך ישנם שיקולים נוספים
שיש להביא בחשבון, כגון העובדה שהכבילה שומרת טוב יותר מפני אובדנות (ראו בעניין
זה גם עדותו של ד"ר רוזיצקי בעמ' 55 לפרוטוקול ש' 12-12); מספרן המוגבל של החלליות;
והאפשרות למגע עם אסירים אחרים (עמ' 44 לפרוטוקול).
63. בעניין דנן לא יכלה אלקיים להסביר מדוע לא נשקלה השמתו של התובע בחללית במקום
כבילתו. העדר תיעוד להפעלת שיקול דעת בעניין זה מעורר קושי כאשר אלקיים עצמה
מסכימה כי החללית עדיפה על פני הכבילה מבחינת מצבו הנפשי של התובע.



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

64. על אף האמור גם עניין זה אינו מצדיק פיצוי. חובתה של הנתבעת לשמירה על שלומו של התובע אשר הביע מחשבה אובדנית היא ברורה, ולשם כך יש להפעיל אמצעים שימנעו את מימוש האיום האובדני. לא הוכח כי כבילתו של התובע גרמה לנזק גדול יותר בהשוואה להשמתו בחללית ולמעשה לא היתה כל התייחסות לכך בחוות הדעת השונות. המומחה היחיד שנשאל על כך הוא ד"ר רוזיצקי שלא סבר כי כבילה זו היתה יכולה לגרום לנכות נפשית (עמ' 55 לפרוטוקול ש' 3). לפיכך, גם בעניין זה, למרות שיש לטעמי לתעד את שיקול הדעת המופעל ולפעול על מנת לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בשלומו הנפשי של העצור במסגרת אמצעי המניעה של אובדנות, הרי שבמקרה דנן לא נמצא כי ההתנהלות גרמה לנזק כלשהו לתובע ואין היא מצדיקה פיצוי.
65. אני סבורה, עם זאת, כי שני עניינים אלו צריכים לבוא לידי ביטוי במסגרת הוצאות ההליך.
- נזק**
66. מאחר שנקבע שלא קיימת התרשלות או הפרת חובה שבדין שגרמה לנזק כלשהו אין צורך לדון בשאלת הנזק. עם זאת, מעבר לדרוש אתיחס לעניין זה בקצרה.
67. כאמור לעיל, מומחה התובע, ד"ר אבי ראפס, העריך את נכותו הנפשית הצמיתה של התובע בשיעור של 30%. מומחה הנתבעת, ד"ר אהוד רוזיצקי, קבע כי לתובע לא נותרה נכות נפשית הקשורה לתנאי חקירות ומעצר של גורמי ביטחון ישראלים. מומחה בית המשפט קבע לתובע נכות נפשית צמיתה בשיעור של 20% כתוצאה מהמעצר נשוא ההליך.
68. תחילה יש לומר כי כל המומחים סברו שהתובע סובל מנכות נפשית. ד"ר רוזיצקי העריך בחקירתו כי נכותו הנפשית של התובע עומדת על בין 10% ל-15% נכות צמיתה (עמ' 51 לפרוטוקול ש' 16). המחלוקת המרכזית בין המומחים, אם כן, מתמקדת בשאלת הקשר הסיבתי.
69. אני סבורה כי גם אם היתה נקבעת התרשלות בנקודה כלשהי לא היה מקום לייחס קשר סיבתי למלוא הנכות שנקבעה על ידי מומחה בית המשפט, ויתכן שאף לא לרובה.
70. **ראשית**, חוות דעתו של המומחה אינה מתייחסת לגורמים נוספים שיתכן והשפיעו על מצבו הנפשי של התובע. כך, אין התייחסות בחוות דעת מומחה בית המשפט למעצרים ומאסרים קודמים של התובע ולדבריו כי עבר עינויים בעת מעצרו לחקירה ברשות הפלסטינית בשנת 2010 (ראו זכ"ד מיום 20.1.2014 סעיף 12; עמ' 8 לפרוטוקול ש' 29-24). המומחה בעדותו מציין כי התובע אמר לו כי לא עבר עינויים בחקירתו ברשות הפלסטינית, זאת בסתירה לדברים שנקבעו לעיל (עמ' 30 לפרוטוקול ש' 14).
71. אף לא היתה התייחסות לתאונת דרכים משמעותית שעבר התובע בשנת 2009 במסגרתה נהרגה אישה הרה והתובע נפצע (עמ' 12 לפרוטוקול ש' 5-7), תאונה שהתובע התבטא בחקירתו ככזו שהשפיעה עליו במישור הנפשי (זכ"ד מיום 12.2.2014 שעה 30: 20 ס' 22).



בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

72. המומחה טען בעדותו כי כאשר נבדק התובע בכניסה למעצר לא נמצאה כל בעיה נפשית, אך לא ידע לתת הסבר כיצד גם בשחרור מהמעצר לא דווח על כל בעיה נפשית. למעשה יש לציין כי התובע לא נבדק ולא קיבל כל טיפול נפשי במהלך כל השנים כך שעולה שאלה אמיתית באשר לקשר הסיבתי של מצבו הנפשי לכלל האירועים המשמעותיים שחווה בחייו והיו עשויים להשפיע על מצבו הנפשי כיום. דהיינו, יתכן שאירועים נוספים גרמו למצער לחלק מנכותו הנפשית של התובע.
73. **שנית**, יש קושי ממשי בהבחנה בין קשר סיבתי של הנזק לגורמים רשלניים, אם היו נקבעים כאלה, לבין קשר סיבתי של הנזק לגורמים שאינם רשלניים, כגון פעולת המעצר עצמה, תחושת ההאשמה על לא עוול בכפו, וכדומה.
74. כאשר התובע נשאל על הקשיים במעצרו הנוכחי לעומת מעצרים קודמים הוא מתאר גם נקודות שהן חלק אינהרנטי מהמעצר ואשר בוודאי אינן כרוכות בהתרשלות הנתבעת. כך טוען התובע כי העובדה שהוא נשוי ואשתו הרה הקשתה עליו במעצר זה וכך גם פעולת המעצר עצמה בביתו ובחדר השינה, והעובדה שלמרות שסיפק את מלוא התשובות ולא היה כל בסיס לחשדות המשיכו לחקור אותו. כלל עניינים אלו לא עלו כטענות להתרשלות במסגרת כתב התביעה ובהחלט יתכן שהם השפיעו על מצבו הנפשי של התובע.
75. אף מומחה בית המשפט סוקר רשימה ארוכה של תלונות של התובע על תנאי מעצרו ומפרט מספר השפעות ייחודיות למעצר זה על מצבו הנפשי – פעולת המעצר עצמה שהיתה טראומטית עבור התובע; שיטות לחץ שונות ובהן מניעת שינה, מניעת אוכל סדיר, איזוק לכסא, לבישת בגדים צרים, הפרעות לישון, תנאי היגיינה ירודים, חוסר אמונה בדבריו, ועוד. המומחה אינו מבחין בין הגורמים השונים למצבו הנפשי של התובע כך שגם אם היה נקבע שהיתה פעולה רשלנית כלשהי, היה קושי לקבוע כי לפעולה זו היתה השפעה ממשית על מצבו הנפשי ומה מידת השפעה זו, כאשר לצידה יש שלל פעולות שאינן רשלניות אליהן מתייחס המומחה כקשורות למצבו הנפשי ואף עצם המעצר עצמו (ראו בדומה ת.א. (שלום י-ם) 19071/95 שלבי נ' מדינת ישראל (22.6.2003)).
76. למעשה כאשר המומחה בעדותו מסביר את ההבדל בין מעצר זה למעצרים קודמים ואת הסיבה שדווקא מעצר זה גרם לתובע לתופעה של פוסט טראומה הוא מציין בעיקר את פעולת המעצר הטראומטית באמצע הלילה בביתו של התובע ואת מצבו המשפחתי של התובע במעצר זה כגבר נשוי (ראו למשל עמ' 32 לפרוטוקול ש' 6-11).
77. לפיכך נראה כי גם אם היה גורם רשלני בטענותיו של התובע היה מקום לייחס לו חלק קטן בלבד מקביעת המומחה בדבר נכות נפשית.

31
32
33





בית משפט השלום בירושלים

ת"א 48500-05-16 פלוני נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1

סיכום

2

78. מהאמור עולה כי דין התביעה להידחות. עם זאת, בשל ההערות שהוזכרו לעיל באשר

3

לקשיים נקודתיים בהתנהלות הנתבעת, וכאשר תלונתו של התובע למבת"ן הניעה בחינת

4

שינויים לפחות בנוגע לנקודה אחת, יש לקבוע כי כל צד יישא בהוצאותיו.

5

ניתן היום, א' שבת תשפ"ב, 03 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

6


קרן מילר, שופטת

7

8

